

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ ПРАЦЕОХОРОННОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПОЧАТКОВА ОСВІТА»

Негативні виробничі чинники загальноосвітнього середовища є причиною значного погіршення здоров'я його суб'єктів. Оскільки основна втрата здоров'я здобувачів освіти відбувається в початковій ланці, то особливої актуальності набуває формування фахової працезахоронної компетентності у студентів спеціальності «Початкова освіта» як компетентності зі збереження життя, здоров'я та працездатності суб'єктів освітнього процесу.

У статті описано модель формування фахової працезахоронної компетентності у студентів спеціальності «Початкова освіта».

Підґрунтям для розроблення даної моделі виступили теоретико-методичні положення сучасної педагогіки вищої школи; результати досліджень щодо підготовки майбутніх учителів до збереження здоров'я учнів; результати досліджень щодо підготовки майбутніх учителів до збереження професійного здоров'я та довголіття; результати експериментальних спроб професійного спрямування й інноваційного оновлення підготовки з охорони праці студентів педагогічних спеціальностей; результати дослідження негативних виробничих чинників сучасного освітнього середовища загальної школи; результати дослідження стану та проблем формування фахової працезахоронної компетентності в майбутніх учителів.

Модель фахової працезахоронної компетентності розглянуто як сукупність цільової, нормативно-правової, теоретико-методологічної, практичної та процесуальної складових частин.

Педагогічними умовами реалізації даної моделі є професійна спрямованість змісту навчання, формування ціннісного ставлення до фахової працезахоронної діяльності й активне застосування новітніх навчальних технологій.

Результатом реалізації даної моделі є сформованість фахової працезахоронної компетентності у студентів спеціальності «Початкова освіта».

Ключові слова: фахова працезахоронна компетентність, модель, формування, студенти спеціальності «Початкова освіта».

Проблема погіршення здоров'я суб'єктів загальноосвітнього середовища внаслідок дії негативних освітніх чинників [2; 6; 7] зумовлює необхідність пошуку шляхів її вирішення. Оскільки основна втрата здоров'я здобувачів загальної освіти відбувається в початковій ланці [9, с. 53], то особливої актуальності набуває формування фахової працезахоронної компетентності у студентів спеціальності «Початкова освіта» як компетентності зі збереження життя, здоров'я та працездатності суб'єктів загальноосвітнього процесу.

Підґрунтям для розроблення моделі формування фахової працезахоронної компетентності у студентів спеціальності «Початкова освіта» виступили:

- теоретико-методичні положення сучасної педагогіки вищої школи;
- результати досліджень щодо підготовки майбутніх учителів до збереження здоров'я здобувачів загальної освіти (О. Адєєва, Є. Александров, Л. Альошина, В. Бабич, С. Барашкін, О. Бельорін-Еррера, С. Божедомова, В. Білик, Н. Денисенко, О. Диканова, Б. Долинський, О. Дорошенко, П. Джуринський, В. Дручик, В. Єлізаров, Т. Осадченко, Р. Ковальова, О. Ландо, В. Лобачов, Т. Осадченко, І. Патрушева, І. Пічугіна, М. Сентизова, Г. Сулкарнаєва, Н. Тимошенко, О. Філіп'єва й інші);
- результати досліджень щодо підготовки майбутніх учителів до збереження професійного здоров'я та довголіття (Л. Андрющенко, Т. Антонова, О. Багнетова, О. Бондаренко, Р. Бікмухаметов, Н. Гончарова, О. Єлізаров, Л. Ковальчук, М. Кошелева, Є. Кучерган, Г. Мешко, В. Магін, Н. Малярчук, А. Осницький та інші);
- результати експериментальних спроб професійного спрямування й інноваційного оновлення працезахоронної підготовки студентів педагогічних спеціальностей (Р. Білик, С. Боровська, О. Кобилянський, В. Комаров, Г. Корж, В. Кошкін, Г. Кривошеєва, В. Рацслав, О. Тимошук та інші);
- результати дослідження негативних виробничих чинників сучасного загальноосвітнього середовища [2];
- результати дослідження стану та проблем формування фахової працезахоронної компетентності в майбутніх учителів [4].

Аналіз вищезазначених досліджень дає підстави стверджувати, що, незважаючи на відносну дослідженість окремих споріднених аспектів, проблема формування фахової працезахоронної компетентності у студентів спеціальності «Початкова освіта» станом на тепер як самостійна не досліджувалась.

Під «моделлю» ми розуміємо уявний чи умовний (зображення, опис, схема тощо) образ якого-небудь об'єкта, процесу або явища, що використовується як його «представник» [1].

Ефективність формування професійних компетентностей безпосереднім чином залежить від результативності навчального процесу у закладі вищої освіти (далі – ЗВО), який у загальноконцептуальному розумінні передусім визначається спрямованістю стратегічних складників. Найпершою є **цільова складова частина**, яка безпосередньо пов'язана із соціальним замовленням та декларує мету дослідження.

Мета статті – формування у студентів спеціальності «Початкова освіта» фахової працезахоронної компетентності як компетентності зі збереження життя, здоров'я та працездатності суб'єктів освітнього процесу.

Структурно фахова працезахоронна компетентність складається із сукупності науково-дослідної, технологічної, організаційно-управлінської, проєктної, педагогічної та консультаційної компетенцій [8], що знаходять вияв у ціннісно-мотиваційному, знанневому, технологічному та рефлексивно-корекційному компонентах.

Ціннісно-мотиваційний компонент: сприйняття життя та здоров'я суб'єктів навчально-виховного процесу як найвищих загальнолюдських та конституційних цінностей, емоційно-чуттєве усвідомлення необхідності й особистісна потреба у працезахоронній діяльності.

Знанневий компонент: знання соціально-правових, економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, лікувально-профілактичних, ергономічних, психолого-педагогічних засад збереження життя, здоров'я та працездатності суб'єктів навчально-виховного процесу.

Технологічний компонент: компетенції щодо створення безпечного, здоров'язберігального та здоров'явиховного середовища для суб'єктів освітнього процесу, превенції травматизму та професійної захворюваності.

Рефлексивно-корекційний компонент: моніторинг, аналіз, контроль і відповідна корекція фахової працезахоронної діяльності, неперервна працезахоронна освіта і самоосвіта.

Наступною складовою частиною є *нормативно-правова*, яка базується на законах, нормах, правилах, положеннях, постановках, розпорядженнях, тощо, які регламентують, з одного боку, навчальний процес у ЗВО, з іншого – збереження життя, здоров'я та працездатності суб'єктів загальноосвітнього процесу.

Теоретико-методологічна складова частина включає *підходи* та *принципи* організації навчання.

Уже те, що предметом дослідження є формування фахової працезахоронної компетентності, дозволяє говорити про необхідність *компетентнісного підходу*.

Формування фахової працезахоронної компетентності передбачає засвоєння знань, що належать до різних галузей, правознавчої, соціологічної, технічної, санітарної, гігієнічної, психологічної, педагогічної тощо, що обґрунтовує *міждисциплінарний підхід*.

Але, оскільки здобуття знань повинне відбуватись не відокремлено, а взаємопов'язано, це дає підстави для застосування *системного підходу*, який означає єдність і цілісність усіх складових компонентів змісту та процесу підготовки.

Неефективність знанневої парадигми, яка довгий час панувала і проявляється й дотепер у вітчизняній системі освіти, гостра потреба українського суспільства у практико-орієнтованих спеціалістах, інтеграція до європейського співтовариства, де самостійна робота студентів виступає базовим аспектом у системі професійної підготовки фахівців, доводять необхідність *діяльнісного підходу*.

Неповторність кожного студента, різний рівень підготовки та соціальний досвід студентів, їхні особистісні настанови, психологічні та фізіологічні відмінності доводять актуальність *особистісно орієнтованого підходу*.

Освітня та соціальна значущість працезахоронної компетентності та поєднання великого об'єму необхідних знань, умінь і навичок із часовою короткотривалістю курсу «Охорона праці в галузі», стратегія підготовки фахівця, здатного до професійного самовдосконалення та безперервної самоосвіти, зумовлюють необхідність інтенсифікації та глобального вдосконалення навчального процесу, що, на наш погляд, є можливим за впровадження *креативного підходу*.

Принципи, застосовувані у процесі формування фахової працезахоронної компетентності, є загальноприйнятими для навчального процесу і взаємопов'язані один з одним, їхня ефективність є загальноновизначальною, вони не виступають предметом гострого чи принципового дискурсу в науковій спільноті.

У контексті формування фахової працезахоронної компетентності *принцип науковості* полягає у використанні концепцій, ідей, положень охорони праці в галузі освіти шляхом використання методів, якими послуговується охорона праці як галузь знань; у розгляді причинно-наслідкових зв'язків між чинниками й ризиками фахової педагогічної діяльності та збереження життя, здоров'я і працездатності суб'єктів освітнього процесу.

Принцип систематичності й послідовності полягає в системно-послідовній організації процесу формування фахової працезахоронної компетентності у студентів спеціальності «Початкова освіта» шляхом опори на здобуті раніше знання з педагогіки, психології, фізіології, безпеки життєдіяльності, основ охорони праці, методик викладання й інших, раніше вивчених дисциплін, на досвід педагогічної практики; у поступовості й аргументованості викладу навчального матеріалу, забезпеченні усвідомлення зв'язків та закономірностей між елементами вивчаного; у дотриманні державних стандартів, освітньо-кваліфікаційних характеристик, навчальних планів та Типової навчальної програми дисципліни «Охорона праці в галузі».

Принцип доступності полягає в забезпеченні доступності отримуваних знань шляхом врахування індивідуальних, вікових, інтелектуальних та знанневих особливостей студентів; в орієнтації змісту навчального

матеріалу за принципами: від простого до складного, від часткового до загального, від відомого до невідомого; у підборі технологій, форм та методів, що забезпечують найефективніше засвоєння навчального матеріалу тощо.

Принцип зв'язку із життям полягає у практичній спрямованості навчального матеріалу шляхом врахування стану та проблем охорони праці в галузі освіти й соціальної дійсності сьогодення, що впливає на систему освіти тощо.

Принцип свідомості й активності полягає у формуванні свідомого, вмотивованого й активного опанування працезахоронних компетенцій шляхом забезпечення розуміння студентами причинно-наслідкових зв'язків між сформованими працезахоронними компетенціями й успішністю професійної діяльності, збереженням професійного здоров'я та довголіття тощо.

Принцип наочності полягає в опорі на головну роль у сприйнятті навчальної інформації зорового аналізатора шляхом використання відповідних змісту навчального матеріалу схем, моделей, діаграм, графіків, малюнків, фотозображень, відеосюжетів та презентацій, які концентрують у собі працезахоронний зміст тощо.

Принцип міцності засвоєння знань полягає в активізації пізнавальної діяльності студентів та структурно-логічному викладі навчального матеріалу шляхом закріплення і повторення раніше засвоєного; постійному контролю та корекції знань студентів; аналізі, синтезі та систематизації отримуваних знань; зверненні до раніше засвоєних знань; встановленні взаємозв'язків між отримуваними знаннями тощо.

Принцип індивідуалізації полягає в максимально можливому врахуванні індивідуальних особливостей студентів шляхом підбору різноманітних форм та методів навчально-пізнавальної й виховної діяльності; у різномірній диференціації завдань до практичних занять, контрольних робіт, екзаменаційних білетів тощо.

Принцип емоційності полягає у формуванні емоційно позитивного сприйняття діяльності педагога в галузі охорони праці та бажання до опанування фахової працезахоронної компетентності шляхом професійної зорієнтованості навчального матеріалу; у забезпеченні розуміння соціальної значущості працезахоронної діяльності; у наведенні яскравих прикладів практичного характеру; у контролі та корекції емоцій студентів.

Практична складова частина базується на врахуванні негативних виробничих чинників сучасного загальноосвітнього середовища, причин травматизму та порушень здоров'я і працездатності учасників освітнього процесу.

Ефективність будь-якого педагогічного процесу визначається сприятливістю чи несприятливістю певних педагогічних умов. Під *педагогічними умовами* формування фахової працезахоронної компетентності у студентів спеціальності «Початкова освіта» ми розуміємо сукупність спеціально організованих у ЗВО умов, за яких даний процес буде найефективнішим.

До *першої педагогічної умови* формування фахової працезахоронної компетентності ми відносимо професійну зорієнтованість змісту навчання з охорони праці в галузі у студентів спеціальності «Початкова освіта», оскільки у результаті вивчення досліджуваної проблеми в теоретичному і практичному вимірах було встановлено, що масово має місце невідповідність змісту працезахоронного навчання студентів спеціальності «Початкова освіта» специфіці майбутньої професійної діяльності, зокрема, внаслідок автоматичного перенесення змісту навчання з охорони праці в галузі з аналогічного курсу для непедагогічних спеціальностей [4].

До *другої педагогічної умови* формування фахової працезахоронної компетентності студентів спеціальності «Початкова освіта» ми відносимо *формування ціннісного ставлення до фахової працезахоронної діяльності*. Таку умову ми виділяємо внаслідок того, що, незважаючи на гостру актуальність як у гуманістично-соціальному, так і у стратегічно-прагматичному аспектах, цінність людського життя, здоров'я та працездатності натеper задекларована переважно в документах, а насправді середовище закладу загальної освіти здійснює шкодочинний вплив на здобувачів освіти та педагогічних працівників, стан збереження їхнього життя, здоров'я та працездатності не входить до критеріїв оцінювання ефективності освітнього процесу [5].

До *третьої педагогічної умови* ми відносимо *активне застосування новітніх технологій*, оскільки масово спостерігається неефективність методичної системи формування працезахоронної компетентності майбутніх учителів, зумовлена, зокрема, відсутністю або неповним використанням потенціалу новітніх технологій, ефективність яких нині загальноновизнана [3]. Дана проблема неабияк актуалізується у зв'язку зі зменшенням аудиторного навантаження, переходом від знаннєвої до компетентнісної парадигми, орієнтацією вітчизняної системи освіти на європейський простір.

На цільовій, теоретико-методологічній, законодавчо-нормативній і практичних складових частинах та педагогічних умовах базується *процесуальна складова частина*, яка включає форми, технології, методи та засоби навчання.

Основними *формами навчання* у формуванні фахової працезахоронної компетентності є лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів, консультації.

Технологіями формування фахової працезахоронної компетентності є як *традиційні* (передача, сприймання, відтворення інформації), так і *новітні* (інтерактивні, ігрові, проблемні, проєктні, інформаційні, модульно-блочного навчання, розвивальні, групові, дослідницькі, навчання на основі опорних схем і знакових елементів).

Методами формування фахової працезахоронної компетентності є організаційні, демонстраційні, практичні, стимулювально-навчальні, контролюючі.

Засобами формування фахової працезахоронної компетентності є словесні, наочні, друковані, електронні.

Працезахоронна компетентність знаходить свій вияв у рівнях: низькому, середньому, достатньому.

Низький рівень опанування фахової працезахоронної компетентності:

– сприймає як найвищу цінність життя суб'єктів освітнього процесу, але не здоров'я та працездатність; не відчуває особистісної потреби у фаховій працезахоронній діяльності; до охорони праці ставиться несприятливо; виявляє орієнтацію на себе; в опануванні фахової працезахоронної компетентності переважають мотиви зовнішнього примусу, уникання неприємностей, престижу та матеріального добробуту;

– має незначні, фрагментарно-епізодичні, безсистемні знання щодо збереження життя, здоров'я та працездатності суб'єктів освітнього процесу; не може встановити зв'язки та відповідності між елементами виучуваного, аналізувати та систематизувати навчальну інформацію, доходити висновків;

– часто припускається помилок у вирішенні ситуативних завдань; не може аргументувати відповіді, опиратись на власний досвід навчання у школі та на досвід шкільної практики; не виокремлює аспекти охорони праці, пов'язані з тематикою випускової роботи;

– не усвідомлює наслідків фахової працезахоронної діяльності; не має здатності до її аналізування й адекватної корекції.

Середній рівень опанування фахової працезахоронної компетентності:

– сприймає життя, здоров'я та працездатність суб'єктів освітнього процесу як найвищі цінності, але особистісна потреба в їх збереженні не є яскраво вираженою; виявляє орієнтацію на інших; до охорони праці ставиться здебільшого сприятливо; в опануванні фахової працезахоронної компетентності переважають пізнавальний мотив, мотиви отримання інформації й орієнтації на соціально залежну поведінку;

– має значні, системні знання щодо збереження життя, здоров'я та працездатності суб'єктів освітнього процесу; подеколи потребує допомоги викладача у встановленні зв'язків та відповідностей між елементами виучуваного, аналізі та систематизації навчальної інформації, доходженні висновків;

– зрідка припускається помилок у вирішенні ситуативних завдань; може аргументувати відповіді, опиратись на власний досвід навчання у школі та на досвід шкільної практики; здебільшого повною мірою виокремлює аспекти охорони праці, пов'язані з тематикою випускової роботи;

– в основному усвідомлює наслідки фахової працезахоронної діяльності; має здатність до її аналізування та здебільшого адекватної корекції.

Високий рівень опанування фахової працезахоронної компетентності:

– сприймає життя, здоров'я та працездатність суб'єктів освітнього процесу як найвищі цінності, має яскраво виражену потребу в їх збереженні; виявляє орієнтацію на справу; до охорони праці ставиться сприятливо; в опануванні фахової працезахоронної компетентності переважають мотиви обов'язку, відповідальності та досягнення успіху;

– має значні, глибокі знання щодо збереження життя, здоров'я та працездатності суб'єктів освітнього процесу; не потребує допомоги викладача у встановленні зв'язків та відповідностей між елементами виучуваного, аналізі та систематизації навчальної інформації, доходженні висновків;

– не припускається помилок у вирішенні ситуативних завдань; може аргументувати відповіді, опиратись на власний досвід навчання у школі та на досвід шкільної практики; повною мірою виокремлює аспекти охорони праці, пов'язані з тематикою випускової роботи;

– усвідомлює всі наслідки фахової працезахоронної діяльності; має здатність до її аналізування й адекватної корекції.

Вищезазначене дає змогу унаочнити модель формування фахової працезахоронної компетентності у студентів спеціальності «Початкова освіта» (рис. 1).

Результатом реалізації даної моделі є сформованість фахової працезахоронної компетентності у студентів спеціальності «Початкова освіта».

Висновки. Практична перевірка розробленої моделі засвідчила позитивну динаміку за компонентами та рівнями сформованості фахової працезахоронної компетентності студентів спеціальності «Початкова освіта». Це дає підстави говорити про її ефективність.

Перспективи подальших розвідок убачаємо в дослідженні механізмів управління фаховою працезахоронною компетентністю студентів педагогічних спеціальностей у контексті автономії закладів вищої освіти.

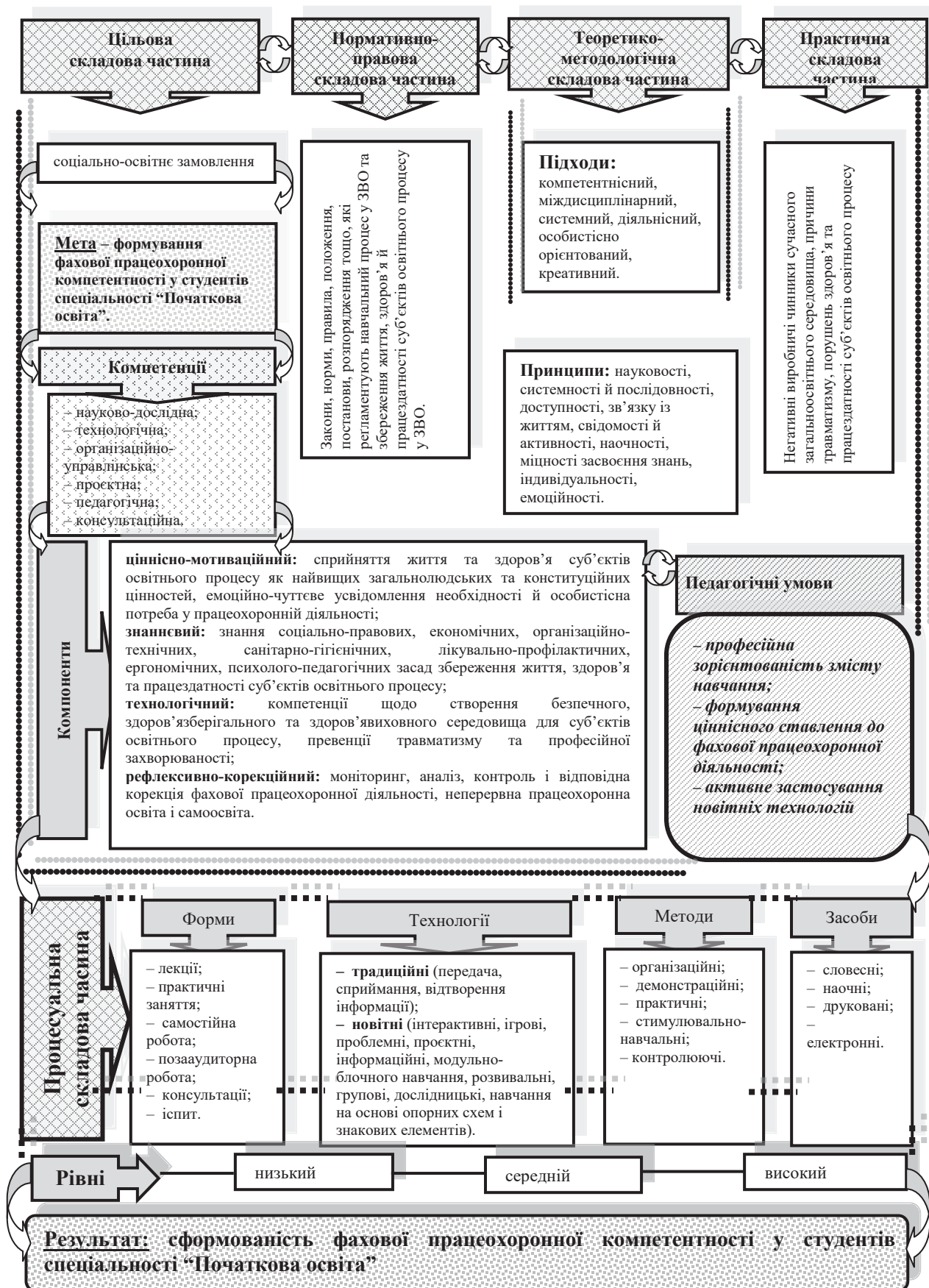

Рис. 1. Модель формування фахової працезохоронної компетентності у студентів спеціальності «Початкова освіта»

Використана література:

1. Великий тлумачний словник сучасної мови. URL: <https://slovnuk.me/dict/vts/%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D1%8C> (дата звернення: 11.10.2020).
2. Глінчук Ю. Негативні виробничі чинники освітнього середовища. *Нова педагогічна думка*. 2014. № 4 (80). С. 92–95.
3. Глінчук Ю. Професійно орієнтовані інноваційні педагогічні технології формування працезахоронної компетентності майбутніх учителів. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020. № 1 (95). С. 59–69.
4. Глінчук Ю. Стан та проблеми формування фахової працезахоронної компетентності у студентів педагогічних спеціальностей. *Нова педагогічна думка*. 2019. № 1 (97). С. 13–16.
5. Глінчук Ю. Формування в майбутніх учителів початкових класів ціннісного ставлення до професійної працезахоронної діяльності. *Нова педагогічна думка*. 2015. № 12. С. 45–50.
6. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження : колективна монографія / за заг. ред. Ю. Бойчука. Харків, 2017. 488 с.
7. Пономарьова Л. Основні тенденції стану здоров'я дітей у процесі навчання у сучасній школі. *Моніторинг здоров'я школярів : міжсекторальна взаємодія лікарів, педагогів, психологів* : матеріали Науково-практичної конференції з міжнародною участю. Харків : ДУ «ІОЗДП АМНУ», 2009. С. 88–91.
8. Типова навчальна програма нормативної дисципліни «Охорона праці в галузі» для вищих навчальних закладів для всіх спеціальностей за освітньо-кваліфікаційними рівнями «спеціаліст», «магістр». Київ, 2011. 15 с.
9. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідеміологічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2017 рік / МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». Київ, 2017. 516 с.

References:

1. Velykyi tлумachnyi slovnuk suchasnoi movy [Large explanatory dictionary of modern language]. URL: <https://slovnuk.me/dict/vts/%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D1%8C> (data zvernennia 11.10.2020). [in Ukrainian].
2. Hlinchuk Yu. (2014) Nehatyvni vyrobnychi chynnyky osvithnoho seredovyscha [Professionally-oriented innovative pedagogical technologies of formation of labor protection competence of future teachers]. *Nova pedahohichna dumka*. № 4 (80). S. 92–95. [in Ukrainian].
3. Hlinchuk Yu. (2020) Profesiino-oriientovani innovatsiini pedahohichni tekhnologii formuvannia pratseokhoronnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv [Professionally-oriented innovative pedagogical technologies of formation of labor protection competence of future teachers]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii*. № 1 (95). S. 59–69. [in Ukrainian].
4. Hlinchuk Yu. O. (2019) Stan ta problemy formuvannia fakhovoi pratseokhoronnoi kompetentnosti v studentiv pedahohichnykh spetsialnostei [Status and problems of formation of professional labor protection competence in students of pedagogical specialties]. *Nova pedahohichna dumka*. № 1 (97). S. 13–16. [in Ukrainian].
5. Hlinchuk Yu. (2015) Formuvannia v maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv tsinnisnoho stavlennia do profesiinoi pratseokhoronnoi diialnosti [Formation of future primary school teachers' values to professional labor protection]. *Nova pedahohichna dumka*. № 12. S. 45–50. [in Ukrainian].
6. Zahalna teoriia zdorovia ta zdoroviazberezhennia [General theory of health and saving health]: kolektyvna monohrafia (2017) / za zah. red. prof. Yu. D. Boichuka. Kharkiv: Vyd. Rozhko S. H., 488 s. [in Ukrainian].
7. Ponomarova L. I. (2009) Osnovni tendentsii stanu zdorovia ditei v protsesi navchannia u suchasni shkoli. Monitorynh zdorovia shkoliariv [The main trends in the health of children in the process of learning in modern school. Monitoring the health of schoolchildren]: mizhsektoralna vzaiemodiia likariv, pedahohiv, psykhologiv: Materialy nauk.-prakt. konf. z mizhnarodnoiu uchastiu. Kharkiv: DU «IOZDP AMNU». S. 88–91. [in Ukrainian].
8. Typova navchalna prohrama normatyvnoi dystsypliny «Okhorona pratsi v haluzi» dlia vyshchykh navchalnykh zakladiv dlia vsikh spetsialnostei za osvithno-kvalifikatsiinymy rivniamy «spetsialist», «mahistr» [Typical curriculum of the normative discipline «Occupational Safety in the industry» for higher education institutions for all specialties at the educational and qualification levels «specialist», «master»]. Kyiv, 2011. 15 s. [in Ukrainian].
9. Shchorichna dopovid pro stan zdorovia naselennia, sanitarno-epidemiologichnu sytuatsiiu ta rezultaty diialnosti systemy okhorony zdorovia Ukrainy. 2017 rik (2017) [Annual report on the state of health of the population, sanitary and epidemiological situation and the results of the health care system of Ukraine. 2017] / MOZ Ukrainy, DU «UISD MOZ Ukrainy». K. 516 s. [in Ukrainian].

Hlinchuk Yu. O. The model of formation of professional labor protection competence of students of the specialty «Primary Education»

Negative production factors of the general education environment cause a significant deterioration in the health of its subjects. The main loss of health of students occurs in primary school, so it is very important to form professional occupational competence of students of the specialty «Primary Education» as a competence to save lives, health and efficiency of the subjects of the educational process.

The article describes the model of formation of professional labor protection competence of students of the specialty «Primary Education».

The basis for the development of this model were the theoretical and methodological provisions of modern pedagogy of higher education; the results of research on the preparation of future teachers to preserve the health of students; research results on the training of future teachers to maintain professional health and longevity; results of experimental attempts of professional orientation and innovative updating of training on labor protection of students of pedagogical specialties; the results of the study of negative production factors of the modern educational environment of the general school; results of research of a condition and problems of formation of professional labor protection competence at future teachers.

The model of professional labor protection competence is considered as a set of target, normative-legal, theoretical-methodological, practical and procedural components.

The pedagogical conditions for the implementation of this model are the professional orientation of the content of education, the formation of value attitude toward to professional occupational safety and active use of the latest educational technologies.

The result of the implementation of this model is the formation of professional labor protection competence of students of the specialty «Primary Education».

Key words: professional labor protection competence, model, formation, students of specialty «Primary education».